

Na osnovu člana 88 tačke 2 Ustava Republike Crne Gore, donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Proglašava se Zakon o visokom obrazovanju, koji je donijela Skupština Republike Crne Gore, na prvoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2003. godini, dana 21. oktobra 2003. godine

Broj 01 – 1092/2

Podgorica, 22. oktobra 2003. godine

Predsjednik Republike Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Z A K O N
O VISOKOM OBRAZOVANJU

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnove visokog obrazovanja, uslovi obavljanja djelatnosti, vrste programa, načela organizacije ustanova koje obavljaju ovu djelatnost, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Ciljevi visokog obrazovanja

Član 2

Ciljevi visokog obrazovanja su :

- 1) uspostavljanje, unapređivanje i razvijanje znanja, nauke, umjetnosti i kulture;
- 2) prenošenje opštih, naučnih i profesionalnih znanja i vještina putem nastave i istraživanja;
- 3) obezbjeđivanje mogućnosti za sticanje visokog obrazovanja tokom čitavog života;
- 4) uspostavljanje i razvijanje međunarodne saradnje.

Definicija visokog obrazovanja

Član 3

Visoko obrazovanje, u smislu ovog zakona, je djelatnost od javnog interesa koja omogućava sticanje diplome:

- 1) primijenjenih osnovnih studija;

- 2) akademskih osnovnih studija;
- 3) specijalističkih studija;
- 4) primijenjenih magistarskih studija;
- 5) akademskog naziva magistra nauka;
- 6) akademskog naziva doktora nauka.

Ostvarivanje visokog obrazovanja

Član 4

Visoko obrazovanje ostvaruju univerzitet i ustanove visokog obrazovanja (u daljem tekstu: ustanova) koje su licencirane i akreditovane u skladu sa ovim zakonom.

Autonomija ustanova

Član 5

Ustanova je autonomna u obavljanju svoje djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom.

Dostupnost visokog obrazovanja

Član 6

Visoko obrazovanje dostupno je svim licima, pod uslovima propisanim ovim zakonom i statutom ustanove.

Jednakost

Član 7

U ostvarivanju prava na visoko obrazovanje nije dozvoljena diskriminacija po osnovu: pola, rase, bračnog stanja, boje, jezika, vjere, političkog ili drugog ubjeđenja, nacionalnog, etničkog ili drugog porijekla, pripadnosti nacionalnoj zajednici, imovinskom statusu, onesposobljenosti (invalidnosti) ili drugom sličnom osnovu, položaju ili okolnosti.

Pojmovnik

Član 8

Pojedini izrazi u ovom zakonu imaju značenje:

- 1) **akreditacija** je postupak utvrđivanja validnosti studijskih programa, odnosno ustanova, njihove primjerenosti važećim standardima kvaliteta i tržištu rada i certifikat obezbjeđivanja prava ustanovi na dodjelu stepena obrazovanja, zanimanja i profesije;
- 2) **licenca** je dokument kojim se ustanovi daje pravo na rad na osnovu ispunjenosti utvrđenih standarda;
- 3) **ocjena kvaliteta** predstavlja niz eksplicitnih postupaka vrednovanja ili procjena koji se odnose na studijske programe, nastavu i uslove rada ustanova, definisanih u saradnji sa agencijama za kvalitet evropskog prostora visokog obrazovanja;
- 4) **diploma** je javna isprava kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog programa visokog obrazovanja;
- 5) **dopuna diplome (Supplement)** je javna isprava koja se prilaže uz određenu diplomu ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i

postignute rezultate tokom studija lica kome je diploma izdata, a koja je zasnovana na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni evropski prostor visokog obrazovanja;

- 6) **javno važeći obrazovni program** je akreditovani obrazovni program;
- 7) **evropski prostor visokog obrazovanja** obuhvata ustanove visokog obrazovanja zemalja potpisnica Zajedničke deklaracije evropskih ministara visokog obrazovanja u Bolonji (1999);
- 8) **ECTS** je evropski sistem transfera kredita;
- 9) **OTEF** - održavanje tehničkih fakulteta.

II. NADLEŽNOST ORGANA U OSTVARIVANJU VISOKOG OBRAZOVANJA

1. Vlada Republike Crne Gore

Član 9

Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada):

- 1) utvrđuje strategiju razvoja visokog obrazovanja u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Republika);
- 2) osniva javne ustanove, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) obezbjeđuje sredstva javnim ustanovama za finansiranje nastave, istraživanja i umjetničkog rada od javnog interesa, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) obezbjeđuje posebna sredstva ustanovama radi stvaranja jednakih uslova za ostvarivanje prava na visoko obrazovanje invalidnim licima – studentima;
- 5) može da učestvuje u sufinansiranju privatnih ustanova i studenata koji su upisani na tim ustanovama;
- 6) donosi akt o imenovanju Savjeta za visoko obrazovanje;
- 7) vrši i druge poslove propisane zakonom.

2. Ministarstvo nadležno za prosvjetu i nauku

Član 10

Ministarstvo nadležno za prosvjetu i nauku (u daljem tekstu: Ministarstvo):

- 1) predlaže strategiju razvoja i prati razvoj visokog obrazovanja;
- 2) izdaje, mijenja i oduzima licencu ustanovi;
- 3) propisuje sadržaj i oblik diplome i dopune diplome (Supplement) koje izdaju ustanove;
- 4) predlaže upisnu politiku na javnim ustanovama;
- 5) utvrđuje predlog normativa za finansiranje visokog obrazovanja;
- 6) daje predloge za utvrđivanje modela za finansijsku pomoć studentima;
- 7) podstiče mobilnost studenata i akademskog osoblja u okviru evropskog prostora visokog obrazovanja i na međunarodnom nivou;
- 8) prati međunarodne sporazume i konvencije za akademsko i profesionalno priznavanje kvalifikacija; pruža informacije javnosti o stranim kvalifikacijama i stara se o uključivanju ustanova u proces priznavanja visokoškolskih kvalifikacija u oblasti jedinstvenog evropskog prostora visokog obrazovanja;

- 9) stara se o obezbjeđivanju jednake mogućnosti u dostupnosti visokog obrazovanja, razvoja, osposobljavanja i usavršavanja osoba i drugih aspekata visokog obrazovanja;
- 10) obezbjeđuje uslove za međunarodnu saradnju ustanova;
- 11) vodi registar licenciranih ustanova i akreditovanih studijskih programa;
- 12) donosi propise za sprovođenje ovog zakona;
- 13) vrši upravni nadzor, u skladu sa zakonom;
- 14) obavlja i druge poslove propisane zakonom.

3. Savjet za visoko obrazovanje

Član 11

Za unapređivanje oblasti visokog obrazovanja Vlada imenuje Savjet za visoko obrazovanje (u daljem tekstu: Savjet).

Nadležnost Savjeta

Član 12

Savjet analizira stanje i dostignuća u visokom obrazovanju, daje stručne predloge Vladi i, u tom cilju, ima posebna ovlašćenja da:

- 1) priprema predlog strategije razvoja visokog obrazovanja;
- 2) daje mišljenje u postupku utvrđivanja normativa za izdavanje, izmjene i oduzimanje licence;
- 3) daje mišljenje na mjerila za izbor u akademska zvanja;
- 4) daje mišljenje u postupku utvrđivanja normativa za finansiranje visokog obrazovanja;
- 5) utvrđuje mjerila za ocjenjivanje studijskih programa sa stanovišta njihove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i međunarodne uporedivosti;
- 6) preduzima periodične kontrole kvaliteta licenciranih ustanova i izdaje certifikat o početnoj akreditaciji, akreditaciji ili reakreditaciji;
- 7) vrši i druge poslove propisane ovim zakonom i aktom o osnivanju Savjeta.

Odgovornost Savjeta za kvalitet

Član 13

Savjet je posebno odgovoran za ostvarivanje kvaliteta visokog obrazovanja u Republici.

Savjet je dužan da pomaže ustanove u razvijanju njihovih mogućnosti i unapređenju i održavanju kvaliteta njihovih djelatnosti.

Sastav Savjeta

Član 14

Savjet ima 11 članova koje imenuje Vlada, na period od šest godina.

Savjet čine šest članova iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti visokog obrazovanja, nauke, tehnologije i umjetnosti, koji se imenuju na predlog univerziteta i pet članova iz oblasti

privrede, društvenih djelatnosti i drugih relevantnih institucija, u skladu sa aktom o imenovanju Savjeta.

Najviše polovina članova Savjeta može biti još jedanput uzastopno birana, u skladu sa aktom o imenovanju Savjeta.

Vlada može razriješiti člana Savjeta prije isteka mandata na lični zahtjev ili na obrazloženi predlog ovlaštenog predlagača, kao i u slučaju osude na bezuslovnu kaznu zatvora.

Rad Savjeta

Član 15

Rad Savjeta je javan.

Savjet je dužan da svoje zaključke, preporuke i mišljenja učini dostupnim javnosti.

Savjet obrazuje posebne komisije za evaluaciju i akreditaciju ustanova, odnosno studijskih programa, a za pojedine oblasti svog djelovanja može obrazovati radna tijela, komisije i nezavisne ekspertske grupe.

Za članove posebne komisije za evaluaciju i akreditaciju ustanova, odnosno studijskih programa mogu biti imenovani i strani eksperti.

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se u budžetu Republike.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

Organizacija i način rada Savjeta bliže se uređuje poslovníkom o radu.

III. USTANOVE

1. Zajedničke odredbe

Sticanje visokog obrazovanja

Član 16

Ustanova na kojoj se stiče visoko obrazovanje (univerzitet i druga ustanova) osniva se kao javna ili privatna i ima svojstvo pravnog lica, koje stiče upisom u Centralni registar Privrednog suda, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Naziv ustanove

Član 17

Naziv ustanove određuje osnivač, u skladu sa ovim zakonom.

Sloboda ustanove

Član 18

Ustanova uživa slobodu nastave, istraživanja i umjetničkog rada, u okviru svoje licence, u skladu sa ovim zakonom.

Naučno-istraživački rad u ustanovi uređuje se posebnim zakonom.

Prava ustanove

Član 19

Ustanova ima pravo da:

- 1) inovira visoko obrazovanje u okviru svoje licence;

- 2) ponudi studijski program bilo kog obrazovnog nivoa za sticanje neophodnih ili odgovarajućih znanja radi ostvarivanja ciljeva visokog obrazovanja;
- 3) utvrđuje studijske programe koji će se izvoditi i predmete koji će se izučavati;
- 4) samostalno razvija i primjenjuje studijske planove i programe i istraživačke projekte;
- 5) određuje uslove za upis studenata i metode nastave i provjere znanja studenata;
- 6) bira organe upravljanja i rukovođenja i utvrđuje njihov sastav, djelokrug i mandat;
- 7) bira akademsko i drugo osoblje;
- 8) dodjeljuje počasne titule.

Nepovredivost prostora

Član 20

Prostor ustanove je nepovrediv, osim u slučaju sprječavanja nastupajućeg krivičnog djela, krivičnog djela koje je u toku, u slučaju prirodne nepogode, druge nesreće ili u drugim slučajevima predviđenim zakonom, uz odobrenje organa rukovođenja.

Imovina

Član 21

Nepokretnosti i druga imovina obezbijedena od Vlade, kao osnivača, za osnivanje i rad ustanove u državnoj su svojini.

Nepokretnosti iz stava 1 ovog člana ne mogu se otuđiti bez saglasnosti osnivača.

Nepokretnosti i druga imovina iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti samo u funkciji obavljanja djelatnosti utvrđene ovim zakonom.

Nepokretnosti i druga imovina stečena obavljanjem djelatnosti ustanove, kao i na osnovu zavještanja i poklona svojina su ustanove koja je tu imovinu stekla.

Autonomija

Član 22

U obavljanju djelatnosti iz člana 19 ovog zakona ustanova:

- 1) ostvaruje imovinska prava i raspolaže sredstvima u skladu sa ovim zakonom;
- 2) uređuje unutrašnju organizaciju, u skladu sa ovim zakonom i statutom;
- 3) bira i zapošljava akademsko i drugo osoblje;
- 4) u obrazovne i istraživačke svrhe osniva posebne profitabilne organizacione oblike;
- 5) zaključuje ugovore sa drugim ustanovama u Republici;
- 6) zaključuje ugovore sa institucijama na međunarodnom nivou;
- 7) ima i druga prava potrebna za obavljanje djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom i statutom ustanove.

Akadske slobode i zaštita

Član 23

Ustanova je obavezna da garantuje akademskom osoblju slobodu misli, ideja, provjere stečenih znanja, odnosno da obezbijedi slobodu organizovanja i udruživanja i zaštitu akademskog osoblja od diskriminacije po bilo kom osnovu.

Akademsko osoblje i studenti imaju prava i slobode utvrđene ovim zakonom, a ostvaruju ih na način propisan statutom ustanove.

Sloboda istraživanja

Član 24

Akademsko osoblje univerziteta ima slobodu da objavljuje rezultate svojih istraživanja, u skladu sa pravilima univerziteta, koja se odnose na korišćenje prava intelektualne svojine u korist univerziteta.

Licenciranje

Član 25

Svaka ustanova koja je osnovana ili izvodi nastavu u Republici mora imati licencu za rad.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Licencom se utvrđuje vrsta ustanove, akreditovani studijski programi, maksimalan broj studenata koji se mogu upisati na pojedine studijske programe, kao i stepeni i diplome koji se mogu dodjeljivati.

Licenca se izdaje na osnovu standarda i normativa koji se odnose na:

1) adekvatnost zgrada i opreme, uključujući učionice, laboratorije, biblioteku i računarsku opremu;

2) broj i kvalifikacije akademskog osoblja;

3) prostorije za vannastavne aktivnosti studenata;

4) finansijska sredstva.

Ustanovi se može izdati licenca nakon dobijanja sertifikata o početnoj akreditaciji od strane Savjeta.

Uvođenje novih studijskih programa, stepena i diploma za te programe podliježe postupku licenciranja.

Standarde i normative, kao i postupak izdavanja, izmjene i oduzimanja licence utvrđuje Ministarstvo, uz mišljenje Savjeta.

Akreditacija

Član 26

Akreditaciju vrši Savjet i izdaje sertifikat o akreditaciji.

Postupak akreditacije i obrazac sertifikata iz stava 1 ovog člana propisuje Savjet, posebnim aktom.

Početna akreditacija

Član 27

Početna akreditacija se stiče nakon ocjene kvaliteta studijskih programa i njihove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima.

Ustanova, prije početka rada, treba da podnese zahtjev Savjetu, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija studijskog programa.

Akreditacija iz stava 1 ovog člana se izdaje na vremenski period od najduže tri godine.

Ustanova ne može da počne sa upisom studenata, izvođenjem nastave i ispitima prije dobijanja licence.

Reakreditacija

Član 28

Ustanova, odnosno studijski program podliježu postupku reakreditacije u periodu od najviše pet godina.

Reakreditacija se zasniva na izvještaju o ocjeni kvaliteta rada ustanove, odnosno sudijskog programa, u skladu sa standardima i postupkom koji utvrđuje Savjet.

Ako ustanova, odnosno studijski program ne dobije reakreditaciju, njegova akreditacija važiće za period od najviše godinu dana, bez mogućnosti upisa studenata u toj godini.

Ako se poslije isteka roka iz stava 3 ovog člana ne dobije reakreditacija, licence se oduzima.

Akt o oduzimanju licence je konačan.

Izmjena studijskog programa

Član 29

Licencirana ustanova može da vrši izmjene studijskog programa najviše do 30 (ECTS) kredita bez akreditacije.

Samovrednovanje i ocjena kvaliteta

Član 30

Ustanova sprovodi postupak samovrednovanja i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa i uslova rada i izvještaje dostavlja Savjetu.

Samovrednovanje se sprovodi kontinuirano, u skladu sa statutom ustanove.

Metode samovrednovanja se utvrđuju u zavisnosti od studijskih planova i programa, nastavne opreme, kvalifikacija akademskog osoblja, načina obavljanja nastave, procenta prolaznosti na ispitima, procenta diplomiranih stručnjaka i drugih neophodnih pokazatelja uspješnosti rada ustanove.

Eksterna ocjena kvaliteta

Član 31

Ocjenu kvaliteta studijskih programa ustanove vrši Savjet za svaki studijski program u periodu od najviše pet godina, putem ekspertskeg tijela za pojedine programe.

U sastav ekspertskeg tijela iz stava 1 ovog člana mogu biti uključeni i strani eksperti.

Javni interes

Član 32

Radi ostvarivanja javnog interesa, Ministarstvo može da zahtijeva od ustanove da inovira studijski plan i program, kojim se obezbjeđuje sticanje kvalifikacije za nastavnika u ustanovama javnog obrazovanja.

2. Javne ustanove

Osnivanje, ukidanje i statusne promjene

Član 33

Javnu ustanovu osniva i ukida Vlada, na predlog Savjeta.

Predlog Savjeta za osnivanje ustanove sadrži naročito: certifikat o početnoj akreditaciji i dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 25 stav 4 ovog zakona.

Član 34

U slučaju statusnih promjena ili ukidanja javne ustanove, Savjet pribavlja mišljenje organa upravljanja te ustanove.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Vlada uređuje pitanja koja se odnose na imovinu i obaveze ukinutih ustanova ili ustanova koje su izvršile statusnu promjenu.

Član 35

U slučaju ukidanja javne ustanove, određuje se studijska godina u kojoj javna ustanova prestaje da upisuje studente u prvu godinu studija.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Vlada je dužna da zatečenim studentima omogući završetak studija u roku određenom aktom o ukidanju ustanove.

Univerzitet

Član 36

Univerzitet je autonomna ustanova koja u obavljanju djelatnosti objedinjuje obrazovni, naučno-istraživački i umjetnički rad, kao djelove jedinstvenog procesa visokog obrazovanja.

Univerzitet obezbjeđuje razvoj visokog obrazovanja, nauke, struke i umjetnosti, u skladu sa njegovom misijom unapređivanja znanja, misli i učenosti, razvijanja naučno-istraživačkog rada kao osnove nastavne djelatnosti, razvijanja kreativnih sposobnosti i pripreme studenata za obavljanje profesionalne djelatnosti, obrazovnog, naučnog, kulturnog, društvenog i ekonomskog razvoja Republike, kao i promocije demokratskih građanskih prava i dostignuća najvećih standarda nastave i učenja.

Naučno-istraživački, odnosno umjetnički rad obavlja se i organizuje u skladu sa zakonom i opštim aktom ustanove.

Zaštita naziva "univerzitet"

Član 37

Ustanova može imati status univerziteta, odnosno u svom nazivu koristiti odrednicu "univerzitet", pod uslovom da realizuje najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri od sljedećih osam oblasti: prirodno-matematičke, inženjersko-tehnološke, biotehničke, medicinske, društvene, pravno-ekonomske, kulturno-istorijske i umjetničke.

Organizacija univerziteta

Član 38

Univerzitet svoju djelatnost ostvaruje preko: fakulteta, akademija, instituta i visokih stručnih škola, kao organizacionih jedinica, kao i realizacijom pojedinih studijskih programa.

Univerzitet ima svojstvo pravnog lica.

Organizaciona jedinica univerziteta iz stava 1 ovog člana nema svojstvo pravnog lica.

Univerzitet može organizacionoj jedinici iz stava 1 ovog člana prenijeti određena ovlašćenja za stupanje u pravni promet, u skladu sa statutom univerziteta.

Ostale ustanove

Član 39

Vlada može osnivati i druge ustanove na kojima se stiču diplome osnovnih, specijalističkih i magistarskih studija.

Ustanova iz stava 1 ovog člana ne može biti podijeljena na fakultete i druge slične organizacione jedinice.

Na osnivanje i rad ustanova iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na javne ustanove.

Drugi načini organizovanja studija

Član 40

Univerzitet čiji je osnivač Vlada može, uz saglasnost Vlade, organizovati studije u saradnji sa domaćom ili stranom ustanovom ili međunarodnom organizacijom.

U organizovanju studija iz stava 1 ovog člana, univerzitet ima pravo da sprovodi program duplih ili zajedničkih diploma.

3. Privatne ustanove

Osnivanje

Član 41

Privatnu ustanovu može da osnuje domaće i strano fizičko ili pravno lice.

Početak rada

Član 42

Privatna ustanova može da počne sa radom nakon dobijanja licence i akreditacije.

U postupku izdavanja licence i akreditacije privatna ustanova može oglašavati i regrutovati studente u skladu sa zahtjevima licence.

Provjera strane akreditacije

Član 43

Privatna ustanova koja je akreditovana od strane druge države ili organizacije dužna je da certifikat o toj akreditaciji podnese Savjetu, koji sprovodi postupak njegove ocjene, u skladu sa svojim aktom.

Finansijske garancije

Član 44

Privatna ustanova je dužna da, prilikom podnošenja zahtjeva za dobijanje licence, pored dokaza o ispunjenosti uslova iz člana 25 ovog zakona, podnese i poslovni plan, uključujući i garanciju osnivača o njejoj finansijskoj sposobnosti za period od najmanje tri godine.

Licenca za privatnu ustanovu sadrži i obavezu ustanove da, u slučaju prestanka sa radom, obezbijedi finansijska sredstva za završetak započetih studija za sve upisane studente kod druge ustanove.

Prestanak rada**Član 45**

Privatna ustanova može da prestane sa radom samo na kraju studijske godine.

4. Organi ustanove**Organ upravljanja univerziteta****Član 46**

Organ upravljanja univerziteta, čiji je osnivač Vlada, je upravni odbor.

Upravni odbor utvrđuje poslovnu politiku.

Upravni odbor ima najviše 15 članova i čine ga predstavnici: akademskog osoblja, neakademskog osoblja, studenata i predstavnici osnivača i javnosti kao spoljni članovi.

Spoljni članovi, čije imenovanje se vrši iz reda lica sa relevantnim profesionalnim ili praktičnim znanjima, čine najviše 1/3 ukupnog broja članova upravnog odbora.

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja, kao i način rada i odlučivanja upravnog odbora bliže se uređuje statutom univerziteta.

Organ upravljanja javne ustanove**Član 47**

Organ upravljanja javne ustanove koja nije univerzitet određuje se statutom ustanove.

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja, kao i način rada i odlučivanja organa upravljanja ustanove iz stava 1 ovog člana bliže se uređuje statutom ustanove.

Godišnji izvještaj o radu**Član 48**

Organ upravljanja je dužan da objavi godišnji izvještaj o radu javne ustanove i dostavi sve informacije koje zahtijeva Vlada ili Savjet.

Organ rukovođenja univerziteta**Član 49**

Organ rukovođenja univerziteta, čiji je osnivač Vlada, je rektor.

Univerzitet iz stava 1 ovog člana može imati prorektore.

Rektor je odgovoran za efikasan i kvalitetan rad i red na univerzitetu, kao i za rukovođenje u okviru poslovne politike utvrđene od strane upravnog odbora.

Rektora bira upravni odbor, iz reda redovnih profesora univerziteta, na predlog Senata.

Način izbora rektora, odnosno prorektora, ovlašćenja, trajanje mandata i druga pitanja bliže se uređuju statutom univerziteta.

Organ rukovođenja javne ustanove

Član 50

Organ rukovođenja javne ustanove koja nije univerzitet određuje se statutom te ustanove.

Izbor i imenovanje organa rukovođenja, ovlašćenja, trajanje mandata i druga pitanja u ustanovi iz stava 1 ovog člana bliže se uređuju statutom ustanove.

Organ rukovođenja organizacione jedinice univerziteta iz člana 38 stav 1 ovog zakona je dekan, odnosno direktor.

Izbor i imenovanje organa rukovođenja iz stava 3 ovog člana, ovlašćenja, trajanje mandata i druga pitanja bliže se uređuje statutom univerziteta.

Stručni organ univerziteta

Član 51

Stručni organ univerziteta, čiji je osnivač Vlada, je Senat.

Senat čine rektor, prorektori, predstavnici akademskog osoblja i predstavnici studenata, u skladu sa statutom univerziteta.

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja, kao i način rada i odlučivanja Senata bliže se uređuje statutom univerziteta.

Stručni organ javne ustanove

Član 52

Stručni organ javne ustanove koja nije univerzitet određuje se statutom te ustanove.

Izbor i imenovanje stručnog organa, ovlašćenja, trajanje mandata i druga pitanja kod ustanove iz stava 1 ovog člana bliže se uređuje statutom te ustanove.

Stručni organ organizacione jedinice univerziteta iz člana 38 stav 1 ovog zakona je vijeće.

Izbor i imenovanje stručnog organa iz stava 3 ovog člana, ovlašćenja, trajanje mandata i druga pitanja bliže se uređuje statutom univerziteta.

5. Statut

Statut ustanove

Član 53

Statut je osnovni akt ustanove kojim se uređuju pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti ustanove.

Statut ustanove donosi organ upravljanja.

Statut javne ustanove

Član 54

Statutom javne ustanove bliže se uređuju:

- 1) osnovi organizacije javne ustanove;
- 2) organi i način rada javne ustanove;
- 3) sticanje diplome akademskih i primijenjenih studija;
- 4) obavljanje istraživačkog, naučnog i umjetničkog rada;
- 5) postupak izbora u akademska zvanja;
- 6) način ostvarivanja prava i obaveza osoblja i studenata;
- 7) organizovanje osoblja i studenata;
- 8) finansijska kontrola;
- 9) evidencije;
- 10) druga pitanja od značaja za rad javne ustanove.

Na statut javne ustanove saglasnost daje Vlada.

Statut privatne ustanove

Član 55

Privatna ustanova samostalno uređuje, statutom ili drugim odgovarajućim aktom, model upravljanja i rukovođenja tom ustanovom, s tim što se mora omogućiti učešće predstavnika akademskog osoblja i studenata u donošenju odluka koje su od njihovog interesa.

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja, kao i način rada i odlučivanja stručnog organa privatne ustanove uređuje se statutom ustanove.

IV. FINANSIRANJE

1. Finansiranje javne ustanove

Izvori finansiranja

Član 56

Javna ustanova finansira se iz:

- 1) budžeta Republike za nastavu, istraživanja i umjetnički rad;
- 2) školarina i drugih naknada koje plaćaju studenti;
- 3) intelektualnih i drugih usluga;
- 4) donacija, poklona i zavještanja;
- 5) projekata i ugovora sa nacionalnim, međunarodnim, državnim ili privatnim subjektima u svrhu promovisanja nastave, istraživanja i konsultantskih aktivnosti.

Ovlašćenja javne ustanove

Član 57

Javna ustanova može da zaključuje ugovore u oblasti visokog obrazovanja.

Javna ustanova može investirati sredstva u bilo koji oblik obavljanja privredne djelatnosti, u obrazovne ili istraživačke svrhe, pod uslovom:

- 1) da se ugovorom ne terete sredstva iz budžeta Republike, bez saglasnosti Vlade;
- 2) da se sredstva iz budžeta Republike ne izlažu riziku.

Privremeno finansiranje

Član 58

Ukoliko javna ustanova ne izvrši reakreditaciju u skladu sa ovim zakonom, Vlada može dozvoliti privremeno nastavljanje finansiranja do ponovnog dobijanja akreditacije.

Normativi i standardi za finansiranje

Član 59

Vlada, uz mišljenje Savjeta, donosi normative i standarde za sticanje sredstava za finansiranje javne ustanove i propisuje metodologiju za raspodjelu sredstava u nastavne i istraživačke svrhe i umjetnički rad, polazeći od kvaliteta obrazovanja ili određenih studijskih programa koji se ostvaruju od strane tih ustanova.

Metodologijom iz stava 1 ovog člana posebno se opredjeljuju investiciona sredstva.

Određivanje broja studenata

Član 60

Prilikom dodjele sredstava, Vlada određuje broj studenata koji će se finansirati iz budžeta Republike za određeni studijski program, u skladu sa brojem propisanim u važećoj licenci javne ustanove.

Uslovi finansiranja

Član 61

Vlada može za sredstva koja se dodjeljuju javnoj ustanovi za nastavu i istraživanje propisati određene uslove za njihovo korišćenje, koji se odnose na:

- 1) sticanje, upotrebu i raspolaganje zemljištem, zgradama i opremom;
- 2) visinu i korišćenje školarine i drugih plaćanja koja se propisuju studentima;
- 3) transfer sredstava raspoređenih za studijske programe.

Finansiranje iz drugih izvora

Član 62

Vlada ne može propisivati uslove koji bi ograničavali javnu ustanovu da, u skladu sa statutom, prikuplja sredstva iz drugih izvora, uključujući i sredstva od školarine za dodatna studentska mjesta u okvirima dozvoljenim licencom, pod uslovom da to:

- 1) nema negativan uticaj na kvalitet obrazovanja koje se finansira iz budžeta Republike;
- 2) ne utiče na javnu ustanovu da obavlja svoju djelatnost bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

Povraćaj sredstava

Član 63

Vlada može od ustanove da zatraži povraćaj dodijeljenih sredstava, ukoliko je nalazom nezavisnog i ovlašćenog revizora utvrđena nezakonita i nenamjenska upotreba sredstava.

Sredstva dodijeljena iz budžeta Republike, koja ostanu neutrošena na kraju fiskalne godine, prebacuju se u fond rezerve za odobreni razvoj.

Odgovornost organa rukovođenja

Član 64

Organ rukovođenja javne ustanove je odgovoran za zakonitu i namjensku upotrebu sredstava obezbijeđenih u skladu sa ovim zakonom.

Revizija**Član 65**

U poslovanju javne ustanove obezbjeđuje se nezavisna spoljnja i unutrašnja finansijska kontrola.

Način vršenja unutrašnje finansijske kontrole uređuje se statutom javne ustanove.

Nezavisna revizija**Član 66**

Vlada može, u vršenju spoljne kontrole, da imenuje nezavisnog ovlašćenog revizora radi ispitivanja finansijskog stanja javne ustanove.

Organ upravljanja javne ustanove je dužan obezbijediti saradnju prilikom finansijske kontrole iz stava 1 ovog člana.

Sticanje profita**Član 67**

Javna ustanova je slobodna da, u skladu sa ovim zakonom, promoviše i koristi obrazovne i istraživačke djelatnosti radi sticanja profita u korist ustanove.

Kada obavlja djelatnost radi sticanja profita iz stava 1 ovog člana, javna ustanova je obavezna da prethodno traži saglasnost Vlade, kada ta djelatnost uključuje ili bi mogla uključiti korišćenje prava bilo koje značajnije intelektualne svojine, u bilo kojim literarnim, umjetničkim ili naučnim radovima, naučnim otkrićima, projektima, izumima, robi ili uslugama koje se, u cjelini ili djelimično, neposredno ili posredno, obezbjeđuju iz sredstava budžeta Republike.

2. Finansiranje privatne ustanove**Finansiranje od Vlade****Član 68**

Privatna ustanova može sticati sredstva od Vlade za nastavu i istraživanja koja su u javnom interesu, na predlog Savjeta.

Normativi i standardi**Član 69**

Vlada, uz mišljenje Savjeta, donosi normative i standarde za sticanje sredstava za finansiranje privatne ustanove i propisuje metodologiju za raspodjelu sredstava u nastavne i istraživačke svrhe i umjetnički rad, polazeći od kvaliteta obrazovanja i studijskih programa koji se ostvaruju od strane tih ustanova.

Uslovi za korišćenje sredstava

Član 70

Vlada može, za sredstva koja se dodjeljuju privatnoj ustanovi u nastavne i istraživačke svrhe, propisati određene uslove za njihovo korišćenje, kao i zatražiti od privatne ustanove da podnese budžet koji je predložen za obavljanje njene djelatnosti za narednu fiskalnu godinu.

Privatna ustanova je odgovorna za zakonitu i namjensku upotrebu sredstava dodijeljenih od strane Vlade i dužna je da Vladi omogući pristup finansijskim knjigama i evidenciji.

V. KONCESIJA

Dodjela koncesije

Član 71

Za izvođenje javno važećeg obrazovnog programa može se dodijeliti koncesija privatnoj ustanovi, domaćem ili stranom pravnom i fizičkom licu koje ispunjava uslove za obavljanje visokog obrazovanja propisane ovim zakonom.

Koncesija iz stava 1 ovog člana se dodjeljuje odlukom Vlade, na osnovu javnog konkursa. Međusobna prava i obaveze po osnovu koncesije uređuju se ugovorom o koncesiji.

Postupak dodjele, otkazivanje i oduzimanje koncesije reguliše se ugovorom iz stava 2 ovog člana.

Ugovor o koncesiji

Član 72

Ugovorom o koncesiji određuje se:

- 1) predmet koncesije (vrsta i broj studijskih programa);
- 2) obim vršenja djelatnosti;
- 3) početak vršenja koncesije;
- 4) rok za otkazivanje koncesije, koji ne može biti kraći od roka propisanog za završavanje studija, produženog za dvije godine;
- 5) oduzimanje koncesije;
- 6) sredstva koja za obavljanje djelatnosti obezbjeđuje koncedent;
- 7) način praćenja ispunjenja ugovorenih obaveza;
- 8) druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti koja je predmet koncesije.

Shodna primjena propisa

Član 73

Na rad koncesionara shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje rad javne ustanove.

VI. AKADEMSKO OSOBLJE I AKADEMSKA ZVANJA

Akademsko osoblje**Član 74**

Akademsko osoblje, u smislu ovog zakona, su lica koja neposredno realizuju studijski program u ustanovi.

Akademsko zvanja**Član 75**

Akademsko zvanja, u smislu ovog zakona, su:

- 1) redovni profesor;
- 2) vanredni profesor;
- 3) docent;
- 4) profesor visoke stručne škole i predavač visoke stručne škole, koja je organizovana kao organizaciona jedinica univerziteta ili samostalna ustanova.

Akademsko osoblje iz stava 1 ovog člana bira Senat, na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina, izuzev redovnog profesora koji se bira na neodređeno vrijeme.

Uslovi za izbor u akademsko zvanje**Član 76**

U akademsko zvanja iz člana 75 stav 1 ovog zakona može biti izabrano lice koje ima doktorat nauka i provjerene pedagoške sposobnosti.

U akademsko zvanja za umjetničke i njima odgovarajuće predmete na fakultetu i akademiji za likovnu, primijenjenu, muzičku i dramsku umjetnost i arhitekturu može biti izabrano

lice koje ima visoko obrazovanje, priznata umjetnička djela i provjerene pedagoške sposobnosti.

Za ostalo akademsko osoblje može biti izabrano lice koje ima visoko obrazovanje, u skladu sa statutom ustanove.

Akademsko osoblje iz člana 74 ovog zakona, pored uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, mora da ispunjava i uslove utvrđene mjerilima za izbor u odgovarajuće zvanje.

Mjerila za izbor iz stava 4 ovog člana donosi Senat, po prethodno pribavljenom mišljenju Savjeta i moraju biti međunarodno uporediva i moraju se učiniti dostupnim javnosti.

Postupak za izbor**Član 77**

Postupak za izbor i ponovni izbor u akademsko zvanja, kao i druga pitanja u vezi sa izborom uređuju se statutom ustanove.

Prilikom izbora akademskog osoblja može se omogućiti učestvovanje međunarodnih eksperata, u skladu sa statutom javne ustanove.

Shodna primjena propisa za neakademsko osoblje**Član 78**

Na položaj, prava i obaveze neakademskog osoblja u ustanovi primjenjuju se opšti propisi o radnim odnosima.

VII. ORGANIZACIJA STUDIJA

Stepeni i diplome

Član 79

Ustanova dodjeljuje stepene i diplome koji su određeni u njenoj licenci, u skladu sa statutom ustanove.

Uslovi, način i postupak dodjele, odnosno opoziva stepena i diplome utvrđuju se statutom ustanove.

Akt o opozivu iz stava 2 ovog člana je konačan i može biti predmet sudske zaštite.

Studijski programi

Član 80

Studijski programi za sticanje stepena i diploma visokog obrazovanja su:

1) dodiplomski:

- za sticanje diplome primijenjenih studija;
- za sticanje diplome akademskih studija;

2) postdiplomski:

- za sticanje diplome specijalističkih studija;
- za sticanje diplome primijenjenih magistarskih studija;
- za sticanje diplome akademskog naziva magistra nauka;

3) za sticanje diplome akademskog naziva doktora nauka.

Vrste stepena i diplome

Član 81

Stepeni i diplome koji se stiču na ustanovi su:

1) diploma primijenjenih osnovnih studija – poslije završenih primijenjenih studija (studijski program u trajanju od tri godine), a nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi;

2) diploma akademskih osnovnih studija – poslije završenih istraživački orijentisanih studija (studijski program u trajanju od najmanje tri godine), a nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi;

3) diploma specijalističkih studija – poslije završenog studijskog programa u trajanju do godinu dana, a nakon sticanja diplome primijenjenih osnovnih ili akademskih osnovnih studija;

4) diploma primijenjenih magistarskih studija – poslije završenog studijskog programa u trajanju do dvije godine, a nakon sticanja diplome primijenjenih osnovnih studija ili akademskih osnovnih studija i odbrane magistarskog rada;

5) diploma akademskog naziva magistra nauka – poslije završenog studijskog programa u trajanju do dvije godine, a nakon savladanog programa akademskih osnovnih studija, koji zajedno traju najmanje pet godina i odbrane magistarskog rada;

6) diploma akademskog naziva doktora nauka – poslije završenog studijskog programa u trajanju od tri godine, a nakon sticanja diplome akademskog naziva magistra nauka i odbrane doktorske disertacije.

Sloboda utvrđivanja pravila studiranja

Član 82

Ustanova ima slobodu da utvrđuje pravila studija, studijske programe, šeme i postupak ocjenjivanja i ispitivanja pravilima koja su transparentna, pravična i dostupna studentima.

Evropski sistem prenosa kredita

Član 83

Studijski programi za sticanje stepena i diploma koje nude ustanove moraju biti osmišljeni tako da omoguće studentu ulazak i izlazak na odgovarajuće tačke obrazovnog procesa uz dodjelu poena ili kvalifikacija, u zavisnosti od postignutih rezultata svakog pojedinačnog studenta. U formulisanju svojih pravila studiranja, javna ustanova polazi od Evropskog sistema prenosa kredita (ECTS - European Credit Transfer System).

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednoj godini je 60 (ECTS) kredita.

Upis u studijski program

Član 84

Studenti imaju pravo upisa na studijske programe na kojima se stiču diplome primijenjenih osnovnih studija ili diplome akademskih osnovnih studija kod javnih ustanova, na konkurentskoj osnovi, u skladu sa rezultatima postignutim na maturskom ispitu, odnosno na završetku srednjeg obrazovanja, u skladu sa statutom javne ustanove.

Za upis na određene programe mogu se uvesti dodatni uslovi, u skladu sa statutom javne ustanove.

Upis na specijalističke studije

Član 85

Studenti imaju pravo upisa na studijske programe na kojima se stiču diplome specijalističkih studija kod javnih ustanova, na konkurentskoj osnovi, u skladu sa rezultatima postignutim na ispitima za sticanje diplome primijenjenih, osnovnih, ili akademskih osnovnih studija, u skladu sa ovim zakonom.

Upis na postdiplomske studije

Član 86

Studenti imaju pravo upisa na postdiplomske studije, na konkurentskoj osnovi, u skladu sa rezultatima postignutim na ispitima za sticanje akademskog stepena ili njihovog ekvivalenta, u skladu sa ovim zakonom i statutom univerziteta.

Konkurs za upis

Član 87

Konkurs za upis na studijske programe u javnoj ustanovi raspisuje ustanova, u skladu sa svojim statutom.

Broj studenata za upis

Član 88

Ustanova utvrđuje broj studenata koji se upisuje na studijske programe koje organizuje, koji ne može biti veći od broja utvrđenog u licenci.

U slučajevima kada je broj kvalifikovanih kandidata za upis veći od broja javno finansiranih mjesta na bilo kojem studijskom programu, kandidati se upisuju na mjesta za koje se plaća školarina, na osnovu kriterijuma iz člana 84 ovog zakona, do broja utvrđenog u licenci.

Student koji plaća školarinu može da dobije javno finansirano mjesto na narednoj godini studija, ako pokaže uspjeh, u skladu sa statutom univerziteta.

Upis stranih državljana

Član 89

Strani državljani imaju pravo upisa na studijske programe u javnim ustanovama u Republici pod jednakim uslovima kao državljani Republike, u skladu sa ovim zakonom i statutom ustanove.

VIII. STUDENTI

Status studenta

Član 90

Status studenta stiče se upisom na odgovarajući studijski program u ustanovu.

Ugovor o studiranju

Član 91

Student i javna ustanova zaključuju ugovor o studiranju, kojim se bliže uređuju njihova međusobna prava i obaveze.

Sadržaj ugovora iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prava studenata

Član 92

Student ima pravo da:

1) pohađa predavanja, seminare i ostale vidove nastave organizovane u skladu sa njihovim statusom;

2) koristi biblioteke, računarske sale i ostale usluge koje ustanova pruža studentima;

3) bira i bude biran u organe ustanove, u skladu sa ovim zakonom i statutom ustanove;

4) ostvaruje prava iz oblasti studentskog standarda;

5) ostvaruje i druga prava u skladu sa ovim zakonom i statutom ustanove.

Način ostvarivanja prava iz stava 1 ovog člana bliže se uređuje statutom ustanove.

Posebna prava studenata

Član 93

Student ima posebno pravo da iskaže mišljenje o kvalitetu nastave i radu akademskog osoblja ustanove.

Obaveze studenata **Član 94**

Student ima obavezu da:

- 1) se posveti studijama i učestvuje u akademskim aktivnostima;
- 2) poštuje pravila koja donosi ustanova;
- 3) poštuje prava osoblja i drugih studenata.

Zaštita studenata **Član 95**

Student ima pravo da ospori odluku ili radnju organa ustanove, kojom se povređuje neko od njegovih zakonom, statutom ili drugim aktom utvrđenih prava, pred nadležnim sudom.

Prestanak statusa studenta **Član 96**

Status studenta prestaje:

- 1) odlukom nadležnog organa ustanove, ukoliko ne ostvari odgovarajući uspjeh i napredovanje u studijama, u skladu sa ovim zakonom, statutom i pravilima studija;
- 2) ispisom;
- 3) nakon što položi završni ispit za sticanje stepena za koji se upisao.

Okolnosti pod kojima se student može ispisati ili isključiti, kao i postupci po žalbi bliže se uređuju statutom ustanove.

Lice koje je izgubilo status studenta u javnoj, odnosno privatnoj ustanovi po osnovu stava 1 tačka 1 ovog člana ima pravo žalbe Senatu, odnosno stručnom organu.

Odluka organa iz stava 3 ovog člana je konačna.

Isključenje studenta **Član 97**

Student može biti isključen iz ustanove, najduže dvije studijske godine, od strane Senata, odnosno drugog stručnog organa, u skladu sa statutom ustanove.

Žalba na odluku iz stava 1 ovog člana može se izjaviti upravnom odboru, odnosno drugom organu upravljanja.

Odluka organa iz stava 2 ovog člana je konačna.

Finansijska pomoć Vlade **Član 98**

Vlada može pružiti odgovarajuću finansijsku pomoć studentu u plaćanju školarine i drugih naknada i kod javnih i kod privatnih ustanova, ukoliko je to u javnom interesu.

Finansijska pomoć javne ustanove

Član 99

Javne ustanove mogu dodjeljivati pomoć studentima iz sredstava koja im nisu dodijeljena iz budžeta Republike.

Utvrđivanje školarine

Član 100

Upravni odbor, uz saglasnost Ministarstva, utvrđuje školarinu koju plaćaju studenti u javnim ustanovama.

Školarina iz stava 1 ovog člana može da se odredi za studente u različitoj visini, odnosno za univerzitete i druge javne ustanove i, u okviru njih, za različite studijske programe, zavisno od troškova za realizaciju studijskih programa.

Ograničavanje naplate naknada

Član 101

Javne ustanove mogu, u visini administrativnih troškova, naplaćivati samo naknade koje su odobrene od strane organa upravljanja, i to za upis, ponovno polaganje ispita i izdavanje diplome.

Studentski standard

Član 102

Prava iz oblasti studentskog standarda su lična i neprenosiva.

Prava iz studentskog standarda

Član 103

Student javne ustanove ima pravo na:

- 1) smještaj i ishranu u domu;
- 2) studentski kredit;
- 3) stipendiju za najbolje studente;
- 4) participaciju prevoza u prigradskom i međugradskom saobraćaju za studente koji se finansiraju iz budžeta Republike;
- 5) usavršavanje;
- 6) zdravstvenu zaštitu.

Kriterijume, način, uslove i visinu naknade za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Studentski dom

Član 104

Smještaj i ishrana studenata organizuje se u domovima studenata, odnosno domovima učenika i studenata (u daljem tekstu: studentski dom).

Na osnivanje, organizovanje, unutrašnju organizaciju i rad, statusne promjene, način upravljanja i rukovođenja, finansiranje, zastupanje i predstavljanje i druga pitanja od značaja

za rad studentskog doma shodno se primjenjuju odredbe Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju.

Studentske organizacije

Član 105

Statutom ustanove se obezbjeđuje uspostavljanje jedne ili više organizacija koje zastupaju studente i doprinose zadovoljenju socijalnih, kulturnih i akademskih potreba i potrebi fizičke rekreacije studenata.

Studentski parlament

Član 106

Studentski parlament je institucionalni oblik organizovanja studenata, koji je autonoman u svom radu i ovlašćen za zastupanje i zaštitu prava i interesa studenata.

Studentski parlament iz stava 1 ovog člana se obrazuje u ustanovi, a čine ga predstavnici studenata.

Nadležnost, način izbora, kao i organizacija rada Studentskog parlamenta bliže se uređuje statutom.

Finansijska pomoć studentskim organizacijama

Član 107

Javne ustanove mogu pružati finansijsku pomoć za osnivanje i rad studentskih organizacija, uključujući i sredstva za investicione i tekuće troškove prostora i opreme.

IX. NOSTRIFIKACIJA I EKVIVALENCIJA

Nostrifikacija

Član 108

Nostrifikacijom se inostrana diploma izjednačava sa odgovarajućom diplomom stečnom u Republici u pogledu prava na nastavljanje obrazovanja i prava na zapošljavanje.

Ekvivalencija

Član 109

Ekvivalencijom se inostrana diploma izjednačava sa odgovarajućom diplomom stečnom u Republici u pogledu prava na nastavljanje obrazovanja u odgovarajućem obrazovnom programu.

Nadležnost

Član 110

Nostrifikaciju, odnosno ekvivalenciju inostrane diplome vrši univerzitet čiji je osnivač Vlada.

O nostrifikaciji, odnosno ekvivalenciji inostrane diplome donosi se rješenje.

Uporedivost obrazovanja

Član 111

U postupku nostrifikacije, odnosno ekvivalencije uzima se u obzir sistem obrazovanja u zemlji u kojoj je stečena inostrana diploma, obrazovni program, uslovi upisa na obrazovni program, prava koja daje ta diploma u zemlji u kojoj je stečena i druge okolnosti od značaja za nostrifikaciju, odnosno ekvivalenciju.

Ako se u postupku nostrifikacije, odnosno ekvivalencije utvrdi da obrazovni program inostrane ustanove znatno odstupa od obrazovnog programa ustanove u Republici, zaključkom se utvrđuje obaveza polaganja dopunskih ili diferencijalnih ispita.

Diploma osnovnih studija može da bude zamijenjena bilo nacionalnim ili međunarodnim kvalifikacijama ili znanjem za koje se ocijeni da je odgovarajuće od strane ustanove akreditovane u Republici.

U slučaju da se podnese uvjerenje od strane institucije visokog obrazovanja na ocjenu, takva institucija mora priložiti certifikat o izvršenoj ocjeni kvaliteta rada od strane nacionalnog ili nacionalno priznatog organa.

Klauzula

Član 112

Sadržaj rješenja o nostrifikaciji, odnosno ekvivalenciji ispisuje se na poledini originala i na primjerku prevoda inostranog svjedočanstva (klauzula o nostrifikaciji, odnosno ekvivalenciji).

Konačnost postupka

Član 113

Rješenje o nostrifikaciji, odnosno ekvivalenciji je konačno u upravnom postupku.

Shodna primjena zakona

Član 114

U postupku nostrifikacije, odnosno ekvivalencije primjenjuje se Zakon o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Registar

Član 115

O nostrifikaciji, odnosno ekvivalenciji inostranih diploma vodi se registar.

Registar iz stava 1 ovog člana vodi univerzitet koji vrši nostrifikaciju, odnosno ekvivalenciju.

Bliži propisi

Član 116

Postupak i način nostrifikacije, odnosno ekvivalencije inostrane diplome i vođenje registra utvrđuje univerzitet čiji je osnivač Vlada, posebnim aktom.

X. EVIDENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Evidencija

Član 117

Ustanova vodi: matičnu knjigu studenata, evidenciju o izdatim diplomama i dopunama diploma, kao i evidenciju o ispitima.

Matična knjiga studenata i evidencija o izdatim diplomama trajno se čuva.

Javne isprave**Član 118**

Na osnovu podataka iz evidencije ustanova izdaje javne isprave.

Javne isprave, u smislu ovog zakona, su: indeks, diploma i dopuna diplome, uvjerenje o položenim ispitima i uvjerenje o završenim studijama.

Bliže propise o vođenju matične knjige, evidenciji i sadržaju javnih isprava propisuje Ministarstvo.

XI. NADZOR I KAZNE ODREDBE**Nadzor nad sprovođenjem zakona****Član 119**

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Kazne za prekršaje**Član 120**

Novčanom kaznom u iznosu od dvadesetostrukog do tristastrukog iznosa najniže cijene rada u Republici kazniće se za prekršaj ustanova, ako:

- 1) počne sa radom i obavlja djelatnost suprotno čl. 25 i 42 ovog zakona;
- 2) prestane sa radom suprotno odredbama čl. 33, 34 i 45 ovog zakona;
- 3) primjenjuje statut na koji nije data saglasnost u skladu sa članom 53 ovog zakona;
- 4) investira sredstva suprotno članu 57 ovog zakona;
- 5) stiće profit u svoju korist suprotno članu 67 stav 2 ovog zakona;
- 6) primi u radni odnos akademsko osoblje suprotno čl. 75 i 76 ovog zakona;
- 7) izdaje stepene i diplome suprotno članu 79 ovog zakona;
- 8) upisuje studente suprotno čl. 84, 85, 86 i 89 ovog zakona;
- 9) upisuje studente preko broja utvrđenog članom 88 ovog zakona;
- 10) ne zaključi sa studentom ugovor o studiranju u skladu sa članom 91 ovog zakona;
- 11) naplati školarinu veću od utvrđene članom 100 ovog zakona;
- 12) vrši naplatu naknada suprotno članu 101 ovog zakona;
- 13) vrši nostrifikaciju, odnosno ekvivalenciju inostrane diplome suprotno članu 111 ovog zakona;
- 14) ne vodi na propisan način ili neuredno vodi evidenciju i izdaje javne isprave suprotno odredbama čl. 117 i 118 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se organ rukovođenja i odgovorno lice u ustanovi u iznosu od polovine do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Osnivanje Savjeta

Član 121

Savjet će se osnovati najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do osnivanja Savjeta njegovu funkciju obavlja Ministarstvo.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 122

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se najkasnije u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa utvrđenih ovim zakonom primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Priznavanje licence i akreditacije Univerzitetu Crne Gore

Član 123

Univerzitetu Crne Gore priznaje se licenca i akreditacija propisana u skladu sa ovim zakonom za studijske programe koji važe na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Reakreditacija studijskih programa iz stava 1 ovog člana izvršiće se do 1. septembra 2007. godine.

Usklađivanje rada visokoškolskih ustanova

Član 124

Postojeće ustanove na kojima se ostvaruje visoko obrazovanje po dosadašnjim propisima, kao i druge ustanove čija je djelatnost u funkciji realizacije visokog obrazovanja (Univerzitetska biblioteka, Dom učenika i studenata, OTEF i druge) dužne su da usklade svoju organizaciju, rad i opšte akte sa ovim zakonom, u roku od od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja opštih akata ustanova iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se postojeći akti, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje rada Više fizioteraputske škole

Član 125

Postojeća Viša fizioterapeutska škola – Igalo nastavlja sa radom do 2005. godine do kada će regulisati svoj organizacioni status u skladu sa ovim zakonom.

Usklađivanje rada instituta

Član 126

Postojeći Istorijski institut – Podgorica; Institut za biologiju mora – Kotor; Biotehnički institut – Podgorica i Institut za strane jezike – Podgorica nastavljaju sa radom kao organizacione jedinice univerziteta, u skladu sa zakonom i statutom.

Donošenje statuta Univerziteta Crne Gore

Član 127

Univerzitet Crne Gore donijeće statut, najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom stupanja na snagu Statuta Univerziteta Crne Gore prestaju da važe statuti dosadašnjih fakulteta i akademija umjetnosti.

Konstituisanje Upravnog odbora i Senata

Član 128

Izbor, odnosno konstituisanje Upravnog odbora i Senata u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do konstituisanja organa iz stava 1 ovog člana, postojeći Senat i Nastavno-naučno vijeće Univerziteta Crne Gore nastavljaju sa vršenjem poslova.

Konstituisanjem Upravnog odbora iz stava 1 ovog člana prestaju sa radom savjeti fakulteta i akademija umjetnosti Univerziteta Crne Gore.

Brisanje iz registra

Član 129

Nakon isteka roka iz čl. 123 i 124 ovog zakona, postojeće ustanove se brišu iz registra Ministarstva i Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici.

Rok za izbor organa rukovodjenja

Član 130

Lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju poslove rektora, generalnog sekretara Univerziteta Crne Gore, dekana i direktora univerzitetskih jedinica, odnosno članica Univerziteta Crne Gore, nastavljaju sa radom do isteka perioda na koji su birani, odnosno imenovani.

Postupak za izbor, odnosno imenovanje lica iz stava 1 ovog člana započet do stupanja na snagu ovog zakona završiće se po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Javne isprave

Član 131

Licu koje je steklo pravo na izdavanje javne isprave prema ranijim propisima, ustanova izdaje javnu ispravu na obrascu propisanom u skladu sa Zakonom o Univerzitetu («Službeni list RCG», br. 37/92 i 6/94).

Izjednačavanje stečenog obrazovanja

Član 132

Obrazovanje koje je stečeno po propisima o visokom obrazovanju može se izjednačiti sa obrazovanjem koje se stiče u skladu sa ovim zakonom, na osnovu kriterijuma za izjednačavnje obrazovanja i programa, koje donosi univerzitet.

Priznavanje stečenih zvanja

Član 133

Lica zatečena u zvanju asistenta na dan stupanja na snagu ovog zakona, zadržavaju svoj status do isteka perioda na koji su izabrani.

Status nastavnika i saradnika

Član 134

Nastavnici i saradnici koji su izabrani prije stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su birani.

Postupci izbora nastavnika i saradnika započeti do stupanja na snagu ovog zakona završiće se po tim propisima, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci

Član 135

Lica koja su započela postdiplomske studije i postupak sticanja doktorata nauka na Univerzitetu Crne Gore prije stupanja na snagu ovog zakona završiće ih po propisima po kojima su započeli.

Započeti postupci nostrifikacije, odnosno ekvivalencije

Član 136

Postupak nostrifikacije, odnosno ekvivalencije inostranih diploma započet do stupanja na snagu ovog zakona završiće se po propisima po kojima je započet.

Status studenta i primjena programa

Član 137

Studenti upisani na Univerzitet Crne Gore prije stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju na istim programima studija na koje su se upisali i imaju pravo da završe taj studij prema nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme upisa na prvu godinu studija za vrijeme dok im ne prestane status studenta po zakonu po kojem su upisani.

Studenti iz stava 1 ovog člana mogu se uključiti u studijske programe koji se organizuju u skladu sa ovim zakonom, na način i pod uslovima utvrđenim posebnim aktom koji donosi Senat.

Prestanak važnosti

Član 138

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe: Zakon o Univerzitetu («Službeni list RCG», br. 37/92 i 6/94); Zakon o nostrifikaciji i ekvivalenciji svjedočanstava i diploma stečenih u inostranstvu («Službeni list SRCG», br.6/87) i Zakon o osnovnim pravima iz oblasti učeničkog i studentskog standarda («Službeni list RCG», br. 6/94).

Stupanje na snagu**Član 139**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu Republike Crne Gore».

Objavljeno u : " Službeni list RCG, br. 60/03 "